

ПОЛОЖЕННЯ
про впровадження результатів наукових досліджень
та науково-технічних (експериментальних) розробок Національною
академією педагогічних наук України

1. Загальні положення

1.1. Положення про впровадження результатів наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок Національною академією педагогічних наук України визначає загальні умови, порядок організації та контролю впровадження результатів фундаментальних і прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок (далі – досліджень і розробок), що виконуються в підвідомчих установах НАПН України за кошти державного бюджету.

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015), «Про наукову і науково-технічну експертизу» (1995 р. із змінами), «Про інноваційну діяльність» (2002 р.), «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (2003 р.), постанови Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 р. № 13 «Про формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету», державних стандартів України ДСТУ 3973 – 2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення» та ДСТУ 3017: 2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять»¹, Статуту Національної академії педагогічних наук України, статутів підвідомчих установ НАПН України (далі – підвідомчих установ), інших нормативно-правових актів, що регулюють наукову та освітню діяльність.

1.3. Науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації.

1.4. Науково-технічний (прикладний) результат – одержані під час проведення прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок нові або істотно вдосконалені процеси,

¹ Чинний з 01.07.2016 р.

пристрої, технології, системи, нові або істотно вдосконалені послуги, введені в дію нові конструктивні чи технологічні рішення, завершені розробки, що впроваджені або можуть бути впроваджені в суспільну практику.

1.5. Упровадження результатів досліджень і розробок – це діяльність, що передбачає їх оприлюднення, розповсюдження та використання цільовою групою користувачів у науковій, освітянській та інших видах соціальної практики.

1.6. Суб'єктами впровадження результатів досліджень і розробок є НАПН України, її відділення, підвідомчі установи, їх структурні підрозділи.

1.7. Об'єкти впровадження результатів досліджень і розробок – це органи державної влади та місцевого самоврядування, заклади освіти, установи, підприємства, організації, де використовуються результати досліджень і розробок підвідомчих установ.

1.8. Цільовою групою користувачів результатів досліджень і розробок є фізичні та юридичні особи, які можуть використовувати результати досліджень і розробок підвідомчих установ у своїй практичній діяльності.

2. Форми впровадження результатів наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок та його підтвердження

2.1. Науковий результат, одержаний в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень, може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову тощо.

2.2. Науково-технічний (прикладний) результат може бути у формі ескізного проекту, експериментального (дослідного) зразка або його діючої моделі, конструкторської або технологічної документації на науково-технічну продукцію, дослідного зразка, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів тощо.

2.3. Результати наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок можуть бути представлені в:

- офіційній продукції: стандарти, інструкції, нормативні, нормативно-інструктивні видання тощо;

- науковій продукції: монографії, препринти, збірники наукових праць тощо;

- виробничо-практичній продукції: практичні посібники, методичні посібники; методичні рекомендації, практичні поради тощо;
- навчальній продукції: навчальні програми, підручники, навчальні посібники (навчально-методичні, навчальні наочні посібники, хрестоматії, практикуми, робочі зошити); засоби навчання (навчально-наочні ігрові посібники; атласи; навчальні карти; відео- та аудіовізуальні засоби навчання; електронні засоби навчального призначення; електронні засоби загального призначення тощо);
- довідковій продукції: енциклопедії (енциклопедичні словники); мовні, лінгвістичні словники; довідники, каталоги тощо.

2.4. Результати наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок можуть реалізовуватись у:

- виконанні нових наукових робіт, якщо в ході дослідження визначилися проблеми, які потребують окремого вирішення;
- інноваційних розробках у галузі освіти, педагогіки і психології;
- матеріалах аналітичного та узагальнюючого характеру до державних доповідей; експертних висновках, зокрема щодо актуальних проблем освіти і науки, освітніх інновацій, навчальної літератури, засобів навчання, проектів нормативно-правових документів, державних і галузевих програм;
- рекомендаціях, інших матеріалах міжнародних і всеукраїнських конференцій, семінарів тощо;
- електронних ресурсах;
- іншій продукції, а також в освітній та суспільній практиці.

2.5. Відомості, що підтверджують упровадження результатів досліджень і розробок:

- договір на виконання нового дослідження або розробки, розпочатого за підсумками виконання фундаментального дослідження;
- грифи або свідоцтва Міністерства освіти і науки України, надані навчальній літературі, засобам навчання і навчальному обладнанню;
- документи, що підтверджують розповсюдження офіційної, наукової, виробничо-практичної, навчальної, довідкової продукції, зокрема акт, лист-підтвердження (заявка) про її розподіл тощо;
- угоди, що передбачають упровадження результатів досліджень і розробок, із органами державної влади та місцевого самоврядування, закладами освіти, підприємствами, організаціями;
- довідки (акти) про впровадження результатів досліджень і розробок, видані органами державної влади та місцевого самоврядування, закладами освіти, підприємствами, організаціями;
- електронні адреси порталів, веб-сайтів, електронних бібліотек;

– документи та матеріали, підготовлені з використанням результатів досліджень і розробок:

- концептуальні документи, висновки експертизи, пропозиції до проектів нормативно-правових документів, державних і галузевих програм, державних доповідей;

- аналітичні матеріали та доповідні записки щодо підвищення якості освіти;

- висновки експертизи освітніх інновацій, навчальної літератури та засобів навчання;

- державні стандарти освіти, навчальні плани.

Підтвердженням упровадження результатів досліджень і розробок також можуть слугувати зокрема, відповідні кількісні дані тощо.

3. Організація і контроль упровадження результатів наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок

3.1. Організацію впровадження результатів досліджень і розробок і контроль його перебігу в межах своїх повноважень здійснюють:

- Президія НАПН України;
- відділення НАПН України;
- підвідомчі установи;
- їх структурні підрозділи.

3.2. Президія НАПН України:

3.2.1. Установлює порядок упровадження результатів досліджень і розробок.

3.2.2. Контролює впровадження результатів досліджень і розробок, заслуховуючи відділення та установи з питань упровадження на своїх засіданнях.

3.2.3. Щорічно розміщує інформацію про впровадження результатів досліджень і розробок у Звіті про діяльність НАПН України.

3.3. Відділення НАПН України:

3.3.1. На засіданнях бюро:

- контролює впровадження результатів досліджень і розробок, заслуховуючи підвідомчі установи;

- погоджує звітні матеріали підвідомчих установ із питань упровадження результатів досліджень і розробок.

3.3.2. Звітує про впровадження результатів досліджень і розробок перед Президією НАПН України в установленому порядку.

3.4. Підвідомча установа:

3.4.1. Планує впровадження результатів досліджень і розробок, зокрема у запитах на відкриття наукового дослідження, технічних завданнях, щорічних тематичних планах наукових досліджень.

3.4.2. Забезпечує оприлюднення наукових, науково-технічних (прикладних) результатів через випуск друкованих та електронних видань, виготовлення засобів навчання, а також їх розповсюдження.

3.4.4. Укладає угоди, що передбачають упровадження, з органами державної влади та місцевого самоврядування, закладами освіти, установами, підприємствами, організаціями.

3.4.5. Веде облік об'єктів упровадження результатів досліджень і розробок, збирає та впродовж трьох років зберігає відомості, що підтверджують упровадження.

3.4.6. Контролює впровадження результатів досліджень і розробок, заслуховуючи питання про його перебіг на засіданнях ученої/науково-методичної ради (структурного підрозділу) після одержання результатів та впродовж року після завершення дослідження.

3.4.7. Щорічно готує та за погодженням із відділенням подає Президії інформацію про готові до впровадження результати досліджень і розробок для її розміщення у Звіті про діяльність НАПН України.

3.4.8. Включає інформацію про впровадження результатів досліджень і розробок, завершених у звітному та році, що передує звітному, до щорічного звіту про свою діяльність.

3.4.9. Звітує про впровадження результатів досліджень і розробок перед відділенням Академії в установленому порядку.

3.5. Структурний підрозділ підвідомчої установи:

3.5.1. Планує впровадження результатів досліджень і розробок, включаючи відповідні відомості до запиту на відкриття наукового дослідження, технічного завдання, щорічного тематичного плану наукових досліджень.

3.5.2. Ініціює:

- укладання угод, що передбачають упровадження результатів, з органами державної влади та місцевого самоврядування, закладами освіти, установами, підприємствами, організаціями;

- випуск друкованих та електронних видань, виготовлення засобів навчання та їх розповсюдження.

3.5.3. Здійснює заходи щодо отримання відповідних грифів або свідоцтв Міністерства освіти і науки України, а також сертифікатів, патентів, авторських свідоцтв.

3.5.4. Забезпечує отримання довідок (актів) про впровадження в органах державної влади та місцевого самоврядування, закладах освіти, установах, підприємствах, організаціях.

3.5.5. Веде облік об'єктів упровадження результатів досліджень і розробок, збирає та подає підвідомчій установі відомості, що його підтверджують.

3.5.6. Звітує про хід і результати впровадження, включаючи відповідну інформацію до щорічних звітів про виконання наукового дослідження.